

Diakonien i Hamar Bispedømme

Dugnadsånd

Jeg er blitt anmodet av Diakonos om å skrive min mening og oppfatning av det diakonale arbeidet i Hamar bispedømme.

✠ Av biskop Rosemarie Köhn

Hamar bispedømme består av to fylker – Hedmark og Oppland – med til sammen 165 menighetsråd fordelt på 10 prostier. Mange menigheter er små: 35 av 65 prestegjeld er ene-prestegjeld.

Uformelle nettverk

Bispedømmet kjennetegnes av mange små og større lokalsamfunn hvor folk er vant til å ta seg av hverandre på en uformell måte. Det er fortsatt naturlig for mange å bry seg om hverandre i positiv forstand. Vi ser det også når noe skal gjøres på det praktiske feltet i kirkelig sammenheng: en usedvanlig sterk dugnadsånd. Alt dette – både den medmenneskelige omsorgen folk imellom og den sterke dugnadsånden – ønsker vi å holde fram som gode eksempler.

Diakonal virksomhet i menighetene

Vi har 18 diakonstillinger og 3 - 4 deltid diakoniarbeiderstillinger i menighetene, det vil si en dekning på ca en tredjedel av prestegjeldene. I tillegg kommer menigheter med diakoniutvalg som i hovedsak baserer seg på frivillig virksomhet. Det diakonale arbeidet spenner over mange felt: båndull/trilletreff for mødre med små barn, ungdomskafèer, tjenesteoppgaver og weekendsamlinger for konfirmanter, samlivsgrupper, eldretreff, besøktjeneste, andakter på alders- / sykehjem, arbeid med flyktninger og innvandrere, rusavhengige, psykisk utviklingshemmede, gravferder og sorgarbeid og mye mer.

Diakonale institusjoner

Kirkens Familierådgivning har kontorer på Otta og Hamar. Der har biskopen et formalisert samarbeid knyttet til overgrepssproblematikk i kirken. Kirkens SOS i Hedmark og Oppland er plassert på Lillehammer med en underavdeling på Gjøvik. Også der har vi et samarbeid i og med at diakonirådgiver har møte- og talerett på årsmøtet. For tiden er han også styreleder. Bispedømmerådet er med i styret for B.A.R.M.-senteret på Hamar som er et diakonalt dagtilbud

for rus- og stoffavhengige. Av andre diakonale virksomheter innen rusomsorgen er Blåkorshjemmet på Eina, Riisby Behandlingssenter på Dokka og Veslelien i Veldre. På et par steder er det i nyere tid etablert stille rom i kjøpesentra, der diakoner har hatt en viktig funksjon i å tilrettelegge virksomheten.

Vurderinger

Egentlig burde alle menigheter hatt en diakon til å tilrettelegge den diakonale virksomheten. Jeg ser diakonien som en svært viktig del av folkekirkens grunntanke om å være kirke for alle mennesker og på den måten synliggjøre kirken i folks hverdagsliv. Skal folkekirken overleve må den være tilstede der folk lever, og særlig blant de som sliter med livet i en eller annen form. I så måte ønsker jeg å fremme en modig diakoni, der diakoner i ennå større grad tar seg av de vanskeligst stilte, de som ingen vil ha noe med eller som er satt til side av ulike årsaker.

I noen tilfelle er menneskers problemer så sammensatte og vanskelige at de ikke lar seg løse uten at det etableres et eget tilbud, gjerne på tverrfaglig basis. B.A.R.M.-senteret er et godt eksempel på hva som kan oppnås i et samarbeid mellom kirkelige og offentlig virksomhet.

Utvikling av nye diakonstillinger i menighetene går dessverre altfor seint. Vi har ca 25 menigheter som i årevis har stått på liste over menigheter som ønsker diakon. Muligens må vi tenke nytt om dette, slik at en diakon kan dekke flere menigheter/prestegjeld, eventuelt hele prostiet, for på den måten å gi et tilbud til alle som trenger diakonale tjenester. Det uformelle sosiale nettverket er dessuten i ferd med å slå sprekker, og er således ikke i stand til å fange opp alle.

Vi ser i dag at den kirkelige økonomien til ikke-lovpålagte stillinger - blant dem diakonstillingene - blir for sårbar i trange tider. Her må det gjøres et stykke arbeid for bedre forutsigbarhet.